

มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมทุนกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สนับสนุนโครงการทวิภาษา

เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดพิธีลงนามโครงการวิจัยร่วมทุนกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ณ ห้องรับรอง ชั้น 5 สำนักงานอธิการบดี โดยให้ทุนโครงการวิจัย เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ : กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้" โดย ศาสตราจารย์ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะนักวิจัยสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ซึ่งโครงการนี้ได้รับการประเมินจากคณะกรรมการประเมินโครงการของ สกว. นำโดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์ ให้เป็นโครงการที่มีผลการทำงานดีเด่น สกว. จึงให้ทุนต่ออีก 3 ปี เป็นจำนวนเงิน 12 ล้านบาท และมหาวิทยาลัยมหิดลให้ทุนร่วมสมทบอีก 9 ล้านบาท โดยโครงการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ โดยจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย-ประถมศึกษาปีที่ ๖ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ -๒๕๕๙ ปัจจุบันดำเนินการถึงระดับชั้น ป.๑ ซึ่งนับได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ของการศึกษาไทย และเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาสำหรับเยาวชนไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก และ **การใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน** เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาสมอง ความคิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้ของเด็ก การนำสื่อการสอนที่มีเรื่องราวท้องถิ่น และการออกแบบกิจกรรมที่ **เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง** ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยตนเอง โดยครูคอยกระตุ้นให้เด็กได้แก้ไขปัญหา หรือแสดงความคิดเห็นความสามารถผ่านการใช้ภาษาที่ตนเองคุ้นเคยควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งทางภาษาไทยอย่างเป็นระบบ โดยการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน

จากการดำเนินงานวิจัยในระยะแรกประสบความสำเร็จด้วยดี โดยพบว่า **เด็กมีความสุขจากการเรียนรู้ในชั้นเรียน ต้องการที่จะมาโรงเรียน มีความกล้าแสดงออก มีความคิดในการสร้างสรรค์ กล้าพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น** กล้าซักถามและโต้ตอบครูผู้สอน พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ถูกต้อง **มีทักษะการรู้หนังสือ (ทักษะอ่าน-เขียน)** และมีความเข้าใจในภาษาไทยและสามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยง่ายๆ ได้อย่างกล้าหาญเหมาะสมตามวัย **ทำให้ผู้ปกครองและชุมชน มีความพึงพอใจ และมีความมั่นใจต่อโรงเรียนของรัฐมากขึ้น**

การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาเป็นการสร้างพื้นฐานทางภาษาและการศึกษาที่เข้มแข็งแก่เยาวชนให้สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในระดับต่อไปได้โดยไม่ยากเกินไป และจะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ คุณภาพชีวิต และการดำรงชีวิตในสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่คนในพื้นที่ต้องการนอกจากนี้แล้วการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาในชั้นเรียนยังเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี ตามความปรารถนาของคนในพื้นที่ ยังเป็นการสร้างสังคมพหุภาษาพหุวัฒนธรรมอย่างแท้จริง เป็นการลดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมอย่างยิ่ง จึงน่าจะเป็นเส้นทางสู่ความสุขและความสามัคคีกันในสังคมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในระยะยาว

ด้วยเหตุนี้รูปแบบและแนวทางของทวิภาษาจึงได้ถูกนำมาใช้แก้ปัญหาในระดับนโยบายของประเทศโดยบรรจุในยุทธศาสตร์และมาตรการเร่งด่วน ใน **"แผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕"** โครงการทวิภาษาฯ ยังมีส่วนช่วยผลักดัน **"นโยบายภาษาแห่งชาติ"** (เริ่มดำเนินการจัดทำโดยราชบัณฑิตยสถาน) ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาท้องถิ่นในการศึกษาและสื่อมวลชน เพื่อพัฒนาศักยภาพของประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ และเป็นการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและความมั่นคงภายในประเทศ และ**องค์การ SEAMEO ซึ่งสนับสนุนการศึกษาในประเทศกลุ่มอาเซียน ได้คัดเลือกให้เป็นโครงการต้นแบบ Good Functioning Model สำหรับประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย**

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 ศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ดันตระรัตน์ ผู้แทนฝ่าย สกว. และศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ ไชยโรจน์ ผู้แทนฝ่ายมหาวิทยาลัยมหิดล ได้นัดคณะนักวิจัย ไปพบ ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อเจรจาหาแนวทางความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่ง **สพฐ.เห็นชอบในหลักการที่จะนำไปใช้โดยทุกฝ่ายมีเป้าหมายเดียวกันคือ เพิ่มคุณภาพนักเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนเด็กระดับปฐมวัยของชุมชนท้องถิ่นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้คนในสังคม ซึ่งสนองตอบต่อปรัชญาของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่สืบสานพระราชปณิธานของพระราชบิดา ที่ว่า "การสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ"**

ภาพการทำงานในพื้นที่

ชุมชนมีส่วนร่วมในการสื่อการเรียนการสอน

ศึกษานิเทศและครูร่วมกันจัดทำแผนการเรียนการสอน

เด็กสามารถอ่านออก-เขียนได้

เด็กมีนิสัยรักการอ่าน